

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia ..... 2007 r.

**w sprawie rodzajów dowodów potwierdzających działanie siły wyższej lub
wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności**

Na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy z dnia .....2007 r.
o płatnościach do gruntów rolnych i płatności cukrowej zarządza się, co następuje:

§ 1. Dowodami potwierdzającymi działanie siły wyższej lub wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności, o których mowa w art. 40 ust. 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 1782/2003 z dnia 29 września 2003 r. ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającego określone systemy wsparcia dla rolników oraz zmieniającego rozporządzenia (EWG) nr 2019/93, (WE) nr 1452/2001, (WE) nr 1453/2001, (WE) nr 1454/2001, (WE) nr 1868/94, (WE) nr 1251/1999, (WE) nr 1254/1999, (WE) nr 1673/2000, (EWG) nr 2358/71 i (WE) nr 2529/2001 (Dz. Urz. UE L 270 z 21.10.2003, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 40, str. 269, z późn. zm.), są:

- 1) odpis skrócony aktu zgonu rolnika;
- 2) zaświadczenie o czasowej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, wydane na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników;
- 3) protokół oszacowania szkód w uprawach rolnych, spowodowanych zwłaszcza klęską suszy, gradobiciem, nadmiernymi opadami atmosferycznymi, osuwiskami ziemi, wymarznieniem, powodzią, huraganem, pożarem lub plagą gryzoni, sporządzony przez komisję powołaną przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce powstania szkody na podstawie przepisów o szczegółowych kierunkach działań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz sposobach ich realizacji;

- 4) decyzja właściwego wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa, wydana na podstawie przepisów o ochronie roślin, nakazująca zniszczenie roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów w przypadku wystąpienia lub podejrzenia wystąpienia organizmów kwarantannowych;
- 5) decyzja właściwego organu nadzoru budowlanego, wydana na podstawie przepisów prawa budowlanego, określająca zakres i termin wykonania niezbędnych robót w celu uporządkowania terenu katastrofy i zabezpieczenia budynku służącego gospodarce rolnej do czasu wykonania robót doprowadzających budynek do stanu właściwego;
- 6) decyzja właściwego powiatowego lekarza weterynarii, wydana na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, nakazująca zabicie lub ubój zwierząt chorych lub zakażonych, podejrzanych o zakażenie lub o chorobę albo zwierząt z gatunków wrażliwych na daną chorobę zakaźną zwierząt;
- 7) odpis postanowienia sądu o zastosowaniu albo przedłużeniu tymczasowego aresztowania;
- 8) wezwanie sądu do odbycia kary pozbawienia wolności albo aresztu.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej - rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 131, poz. 915).

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia w sprawie rodzajów dowodów potwierdzających działanie siły wyższej lub wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 20 ust. 3 ustawy z dnia ..... 2007 r. o płatnościach do gruntów rolnych i płatności cukrowej (Dz. U. Nr ..., poz. ...), zgodnie z którym minister właściwy do spraw rozwoju wsi określa rodzaje dowodów potwierdzających działanie siły wyższej lub wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności, o których mowa w art. 40 ust. 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 1782/2003 z dnia 29 września 2003 r. ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającego określone systemy wsparcia dla rolników oraz zmieniającego rozporządzenia (EWG) nr 2019/93, (WE) nr 1452/2001, (WE) nr 1453/2001, (WE) nr 1454/2001, (WE) nr 1868/94, (WE) nr 1251/1999, (WE) nr 1254/1999, (WE) nr 1673/2000, (EWG) nr 2358/71 i (WE) nr 2529/2001 (Dz. Urz. UE L 270 z 21.10.2003, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 40, str. 269, z późn. zm.).

Dotychczas przedmiot projektowanego rozporządzenia nie był regulowany w przepisach krajowych.

Stosownie do art. 40 ust. 4 ww. rozporządzenia Rady (WE) nr 1782/2003 działanie siły wyższej lub wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności są uznawane przez właściwy organ w przypadkach takich jak, na przykład:

- śmierć rolnika,
- długookresowa niezdolność rolnika do pracy,
- poważna klęska żywiołowa w znacznym stopniu dotycząca grunty rolne gospodarstwa,
- zniszczenie budynków inwentarskich gospodarstwa w drodze wypadku,
- epidemia dotycząca część lub cały żywy inwentarz gospodarza.

Określony w ww. rozporządzeniu Rady katalog przypadków działania siły wyższej lub wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności jest katalogiem otwartym, a wymienione w nim sytuacje i zajścia mają charakter przykładowy.

Określone w projekcie niniejszego rozporządzenia dowody potwierdzające działanie siły wyższej lub wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności są dokumentami urzędowymi, wydawanymi na podstawie przepisów obowiązującego w Polsce prawa, i tak w przypadku śmierci rolnika, uznanym dowodem potwierdzającym zaistnienie tej okoliczności będzie, zgodnie z § 1 pkt 1 projektu rozporządzenia, odpis skrócony aktu zgonu, wydany z ksiąg stanu cywilnego, stosownie do przepisów ustawy z dnia 29 września 1986 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2004 r. Nr 161, poz.1688).

Z kolei dowodem potwierdzającym długookresową niezdolność rolnika do pracy w gospodarstwie rolnym będzie, stosownie do § 1 pkt 2 projektowanego rozporządzenia, zaświadczenie o czasowej niezdolności do pracy wydane przez lekarza, lekarza dentyzę, felczera lub starszego felczera, upoważnionego przez Zakład na zasadach określonych w przepisach o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 1998 r. Nr 7, poz. 25, z późn. zm.).

W związku z możliwością wystąpienia szkodliwych warunków atmosferycznych lub innych zdarzeń losowych wymienionych w § 1 pkt 3 projektu rozporządzenia proponuje się, aby dowodem potwierdzającym wystąpienie takich okoliczności był protokół oszacowania zakresu i wielkości doznanych przez rolnika szkód w uprawach rolnych, sporządzony przez komisję powołaną przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce powstania szkody na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 stycznia 1996 r. w sprawie szczegółowych kierunkach działań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz sposobów ich realizacji (Dz. U. Nr 16, poz. 82, z późn. zm.).

Ponadto, w przypadku podejrzenia wystąpienia lub wystąpienia organizmów kwarantannowych, dowodem potwierdzającym zaistnienie tej nadzwyczajnej okoliczności będzie, zgodnie z § 1 pkt 4 projektu, decyzja właściwego wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa, wydana na podstawie przepisów ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2004 r. Nr 11, poz. 94, z późn. zm.), nakazująca zniszczenie roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów i określająca sposób tego zniszczenia.

Proponuje się, aby dowodem potwierdzającym zniszczenie budynku inwentarskiego w drodze wypadku była decyzja właściwego organu nadzoru

budowlanego, wydana na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz.1118, z późn. zm.), określająca zakres i termin wykonania niezbędnych robót w celu uporządkowania terenu katastrofy i zabezpieczenia budynku służącego gospodarce rolnej do czasu wykonania robót doprowadzających budynek do stanu właściwego. Zgodnie z przepisami ustawy Prawo budowlane właściciel, zarządca lub użytkownik budynku służącego gospodarce rolnej jest obowiązany do niezwłocznego zgłoszenia zaistnienia takiej okoliczności, a następnie właściwy organ nadzoru budowlanego wszczyna postępowanie w celu ustalenia przyczyn zniszczenia budynku.

W przypadku wystąpienia epidemii dotyczącej żywy inwentarz gospodarza, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. Nr 69, poz. 625, z późn. zm.), właściwy powiatowy lekarz weterynarii może w drodze decyzji administracyjnej nakazać zabicie lub ubój zwierząt chorych lub zakażonych. W przypadku wydania takiej decyzji rolnik może posłużyć się nią w celu udowodnienia przyczyny braku zwierząt inwentarskich zarejestrowanych Systemie Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt, od posiadania których uzależnia się przyznanie płatności uzupełniającej do trwałych użytków zielonych.

W projekcie rozporządzenia postanowiono także uznać jako nadzwyczajną okoliczność zastosowanie wobec rolnika środka zapobiegawczego, przewidzianego w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 1997 r. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.), w postaci tymczasowego aresztowania. Zasadne jest, aby dowodem potwierdzającym tę okoliczność był odpis postanowienia właściwego sądu, który zastosował wobec rolnika taki środek zapobiegawczy.

Podobnie proponuje się, aby w przypadku wyroku sądowego skazującego rolnika na karę pozbawienia wolności lub na karę aresztu, dowodem potwierdzającym tę okoliczność było wezwanie właściwego sądu do odbycia kary pozbawienia wolności albo aresztu, stosownie do przepisów ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 1997 r. Nr 90, poz. 557, późn. zm.).

Projekt rozporządzenia ma na celu dostosowanie przepisów krajowych do prawa Unii Europejskiej, w związku z powyższym nie podlega procedurze notyfikacji zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie

sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia, ponieważ od dnia 15 marca rozpoczyna się termin składania przez rolników wniosków o przyznanie płatności oraz płatności cukrowej, zatem do tego czasu regulacje związane z przyznawaniem płatności bezpośrednich powinny być już obowiązujące.

Wejście w życie rozporządzenia w zaproponowanym terminie nie narusza zasad demokratycznego państwa prawnego.

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414).

Projekt rozporządzenia znajduje się w programie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowane rozporządzenie

Projekt rozporządzenia dotyczy rolników dotkniętych działaniem siły wyższej lub wystąpieniem nadzwyczajnych okoliczności.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia zostanie uzgodniony z następującymi organizacjami społecznymi:

- 1) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 2) Sekretariat Rolnictwa Komisji Krajowej NSZ „Solidarność”;
- 3) Związkiem Zawodowym Rolników „Ojczyzna”;
- 4) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność”;
- 5) Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”;
- 6) Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;
- 7) Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego;

- 8) Federacja Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych;
- 9) Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników;
- 10) Federacja Związków Producentów Rolnych;
- 11) Krajowa Rada Izb Rolniczych;
- 12) Krajowa Izba Gospodarcza, Komitet Rolnictwa i Obrotu Rolnego;
- 13) Krajowa Izba Biopaliw;
- 14) Krajowe Zrzeszenie Producentów Rzepaku;
- 15) Instytut Paliw i Energii Odnawialnej;
- 16) Instytut Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego;
- 17) Instytut Ochrony Roślin;
- 18) Instytut Chemii Przemysłowej;
- 19) Instytut Przemysłu Tłuszczowego;
- 20) Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, Katedra Fizjologii Roślin;
- 21) Politechnika Gdańska, Katedra Technologii Chemicznej, Wydział Chemiczny;

3. Wpływ projektowanej regulacji na sektor finansów publicznych

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na sektor finansów publicznych.

4. Wpływ projektowanej regulacji na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy.

5. Wpływ projektowanej regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na konkurencyjność polskiej gospodarki i na przedsiębiorczość.

6. Wpływ projektowanej regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na rozwój regionalny.

Opracowano w Departamencie

Płatności Bezpośrednich:

Akceptował:

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym: